

Aj lesníci hľadajú svojich pokračovateľov

Ivan Kopáčik z Detvy pracuje v lese celý svoj život. Po skončení školy nastúpil do Lesov SR, štátneho podniku na pozíciu vedúci lesného obvodu kde zotrval až doteraz. Dnes má 10 rokov do dôchodku, svoj vzťah k lesu ešte prehĺbil a k lesníckej profesii priviedol aj jedného zo svojich synov. On rovnako ako jeho otec zmaturoval na Strednej lesníckej škole.

#MojaPracaMaZmysel #dualnevzdelavanie

Na úvod nám povedzte viac o vašom zamestnaní. Čomu sa venujete?

Pracujem v Lesoch SR, štátnom podniku a vo svojej práci zabezpečujem všetky komplexné činnosti v rámci lesníctva a lesa od zalesňovania, ochrany lesa, až po zúžitkovanie drevnej hmoty.

A ako dlho sa tomu venujete?

Po škole som nastúpil do štátnych lesov, prešiel viacerými činnosťami a dnes hlavne manažujem ľudí, pripravujem plány a kontrolujem prácu iných.

Čo vás viedlo k tomu, že ste sa rozhodli venovať tejto profesii?

K samotnému lesníctvu ma dovedla láska k lesom, od malička som inklinoval k prírode. Dnes mám 10 rokov do dôchodku a les je mojím životom. K lesníctvu som priviedol aj svojho syna, ktorý tento rok úspešne zmaturoval na Strednej lesníckej škole.

Zmenilo vám to život? Vybrali ste si dobre?

Myslím si, že som si vybral dobre. Staráme sa o lesy tak, aby sme ich zachovali ďalším generáciám, aby tu bol zdravý les, ktorý produkuje všetky celo-spoločenské funkcie. Nielen drevnú hmotu, ale aj pôdo-ochrannú, vodo-ochrannú a v neposlednom rade, aby pôsobil estetickým dojmom v krajine a v tomto vidím veľký zmysel práce lesníkov.

Čo na svojej práci milujete najviac?

Keď vidíte za sebou mladiny a následný porast. A aj keď sa toho dospelého lesa ja už nedožijem, je to akési zadost'učinenie, že to naozaj funguje. Potom je to už na ďalších generáciách, ktoré prídu zo škôl, aby pokračovali v našom odkaze rovnako, ako my pokračujeme v odkaze našich predkov.

Dokázal som presvedčiť môjho najväčšieho oponenta – otca o správnosti lesníckej práce, že les sa nielen ťaží, ale aj zalesňuje, chráni a vychováva pre budúce generácie.

A čo milujete v lese najviac?

Pokoj, svieži vzduch, čisté potoky, sviežu zeleň smrekových mladín a obrovské 200 ročné jedľové velikány, ktoré pamätajú celé generácie lesníkov. Ja vlastne robím to, čo ma baví a neberiem to ako prácu, ale poslanie.

Ako sa ľudia správajú v lese?

Ľudia berú les ako samozrejmosť a adekvátne sa k lesu aj správajú. Je to problém, najmä v rámci turistiky v lesoch ostávajú odpadky, ktoré by pri trochej dobrej vôle nemuseli existovať. Ľudia si odpad nevezmú domov. Keď už si tú konzervu niekto do lesa prinesie plnú, môže si ju aj ľahko odnieť z lesa priamo do najbližšieho kontajnera.

Sú v tejto profesii aj ženy lesníčky?

V minulosti neboli, teraz už sú. Kedysi nemohli napríklad ženy robiť, ale dnes už sú ženy lesníčky.

V čom je dnes lesníctvo iné ako kedysi?

Sú to určite nové poznatky. Baníctvo, salašníctvo dokázali zdecimovať lesy na kritickú úroveň. Až osvietená panovníčka Mária Terézia si uvedomila vážnosť situácie, ktorú riešila vydaním lesného poriadku o zachovaní lesov. Nás lesníkov vinia za vysádzanie smrekových monokultúr v 19. storočí, ale v danú dobu to bola rýchlo rastúca drevina ekonomicky veľmi výhodná. Lesníci v 19. storočí nemali ani potuchy o klimatickej zmene v dnešnej dobe, ktorá dokázala rozvrátiť celé porasty vo všetkých vegetačných stupňoch. Vtedy sa na niektorých miestach zalesnilo aj drevinami, ktoré boli nepôvodné, ale moderné poznatky usmerňujú aj túto činnosť. Po vyťažení v rámci lesných hospodárskych plánov alebo kalamitnom vyťažení sa vysádzajú dreviny, ktoré spĺňajú kritéria stability lesných porastov. Ale tiež to nie je také jednoduché. Napríklad taký dub nemôže ísť do Tatier. Je to totiž drevina nízkych nadmorských výšok a rozhoduje tu klíma, pôdna zloženie a geológia. Preto to nie je také jednoduché, ale na základe všeobecných poznatkov, vieme túto činnosť cez Program starostlivosti o les usmerniť.

Ako napreduje slovenské lesníctvo?

Tak ako celá spoločnosť aj lesníctvo sa vyvíja smerom dopredu. Využívajú sa nové technológie a poznatky výskumných organizácií. Máme výskumné inštitúcie, organizácie, školy. Nezaspali sme v čase, vnímame aj to, že čo bolo kedysi dobré, už dnes by sme riešili inak. Snažíme sa používať nové poznatky v ekologickom využívaní lesa a pochopiť fungovanie lesného ekosystému ako celku v kontexte trvale obnoviteľného zdroja, či už je to v rámci zalesňovania alebo pri ťažbe dreva používaním moderných strojov, ktoré menej zaťažujú lesné prostredie.

Z toho možno vyplýva, že žiaci, ktorí by chceli ísť študovať lesníctvo majú aj rôzne možnosti na takéto štúdium?

V rámci štúdia lesníckych odborov je širšie spektrum učebných študijných odborov od stredoškolských až po vysokú školu. Každý, kto má rád les a prírodu, si nájde to svoje. Je veľa možností. Tí žiaci, ktorí tento smer začnú študovať, by nemali mať problém nájsť si prácu.

Sú tieto odbory populárne?

Vidím veľký význam v duálnom vzdelávaní a žiaci by do duálu mali určite ísť. Potrebujeme odborníkov, lesníkov, riadiacich pracovníkov, ale aj profesie, ktoré v lese pracujú manuálne. Všetci sú v tom lese potrební a každý si v tej svojej činnosti nájde to podstatné.

Les je trvalo udržateľná a obnoviteľná surovina, takže lesy a lesníctvo tu bude stále, pokiaľ sa budú o les starať fundovaní odborníci.

Ako taká prax v lese vyzerá?

Žiaci v rámci lesných odborov majú teoretické vzdelávanie a praktické vzdelávanie. Školy dnes majú dohody so zamestnávateľmi, kde tú prax vykonávajú, prípadne sú aj školské lesné hospodárstva. Žiaci si prejdú na praxi reálne všetkými činnosťami ako zalesňovanie, ochrana lesa, poľovníctvo, práca s motorovou pílou, traktorom, hydraulické ruky a mnohé iné. Majú široké spektrum pôsobností.

Keby ste mali na záver vyzdvihnúť pozitíva tejto práce, čo by to bolo?

Určite to, že zachováваме les pre ďalšie generácie, to je najdôležitejšie. Keď vidím spred desiatich rokov našu prácu po spracovaní vetrovej a lykožrútovej kalamity a následnom zalesnení a starostlivosti o dané plochy a sledujem, ako stromky rastú, ako sme namiešali drevinové zloženie, tak je to veľmi dobrý pocit. Myslím si, že aj pre mladých ľudí by to mohlo byť z tohto pohľadu zaujímavé a zároveň aj určitou motiváciou.

www.dualnysystem.sk/lesnik.aspx